

Mál nr. 335/2016**M
og****vátryggingafélagið V v/ slysátryggingar ökumanns og eiganda bifreiðar.****Ágreiningur um hvort umferðarslysi hafi verið valdið með stórkostlegu gáleysi tjónþola.****Gögn.**

Málskot, móttakið 7.10.2016, ásamt fylgigögnum og síðari athugasemdum, dags. 10.11.2016.

Bréf V, dags. 27.10.2016, ásamt matsgerð Rannsóknarstofu í lyfja- og eiturefnafræðum, dags. 3. maí 2016.

Málsatvik.

Í lögregluskýrslu kemur fram að tilkynnt var um umferðarslys í Bríetartúni við Þórunnartún að morgni 4. apríl 2016. Samkvæmt framburði þriggja vitna hafði bifreið, sem M ók, verið ekið nokkuð greitt austur Bríetartún og allt í einu sveigt til vinstri yfir á öfugan vegarhelming og síðan lengra til vinstri þannig að hún lenti á annarri bifreið. Þegar vitnin fóru að athuga með M eftir áreksturinn sagði hún þeim að hún hefði verið að huga að símanum sínum og litið af veginum fyrir áreksturinn. Lögreglumenn ræddu við M á slysadeild og kvaðst hún hafa verið við akstur austur Bríetartún þegar hún hafi litið á síma sinn til að athuga hvað klukkan væri og þá hefði hún beygt ósjálfrátt til vinstri með þeim afleiðingum að hún fór yfir á öfugan vegarhelming og lenti á annarri bifreið. Á slysadeild mældist jákvæð svörum við kókaín, kannabisefni og lyfjatengd efni í þvagi M. Við rannsókn á blóðsýni sem tekið var úr M á slysadeild mældist kannabisefni, tetrahydrókannabinól, 1,0 ng/ml, en um er að ræða efni sem er í flokki ávana- og fíkniefna sem eru óheimil á íslensku forráðasvæði.

M telur að hún eigi rétt á fullum bótum úr slysátryggingu ökumanns hjá V. Hún hafi ekki ekið of hratt m.v. aðstæður og þó lítið magn kannabisefna hafi fundist í blóði hennar þá hafi það ekki haft áhrif á aksturshæfni, auk þess sem neysla umræddra efna hafi átt sér stað um tveimur sólarhringum áður en umferðaróhappið átti sér stað. M bendir á að V geti ekki takmarkað ábyrgð sína nema M hafi sýnt stórkostlegt gáleysi, sbr. orðalag 1. mgr. 90. gr. laga nr. 30/2004 um vátryggingarsamninga og hafi V sönnunarbyrði fyrir því.

V vísar til þess að í ljósi þess að mælst hafi ólögleg fíkniefni í blóði M hafi hún verið óhæf til að stjórna ökutæki örugglega í skilningi 2. mgr. 45. gr. a. umferðarlaga nr. 50/1987, auk þess sem hún hafi verið svipt ökuréttindum. V bendir einnig á að svörum hafi fundist í þvagsýni M fyrir fleiri fíkniefnum og hafi M viðurkennt neyslu þeirra. Það verði því að líta svo á að komin sé fram sönnun um neyslu efnanna og beri M sönnunarbyrði um að hún hafi ekki fundið fyrir áhrifum þeirra við aksturinn. Einnig vísar V til þess að M hafi ekið án þess að hafa augu á vegi og of hratt m.v. aðstæður í verslunar- og þjónustugötu sem sé fjölfarin. Vitni lýsi aksturslagi M þannig og verði að líta svo á að M hafi sett sjálfa sig og aðra í nokkra hættu með því. Að þessu virtu telur V að skerða eigi bótarétt M að fullu úr slysátryggingu ökumanns og vísar til 1. mgr. 90. gr. laga um vátryggingarsamninga því til stuðnings, sbr. 9. gr. vátryggingarskilmála V.

Álit.

Samkvæmt 1. mgr. 90. gr. laga nr. 30/2004 um vátryggingarsamninga má lækka eða fella niður ábyrgð vátryggingafélags ef vátryggður í öðrum vátryggingum en líftryggingum hefur valdið því af stórkostlegu gáleysi að vátryggingaratburður varð eða afleiðingar hans urðu meiri en ella hefðu orðið. Við úrlausn á þessum atriðum skal litið til sakar vátryggðs, hvernig vátryggingaratburð bar að, hvort vátryggður var undir áhrifum áfengis eða fíkniefna sem hann hafði sjálfviljugur neytt og atvika að öðru leyti.

Samkvæmt framburði vitna var ekki allt með felldu við akstur M í aðdraganda þess að slysið varð. Þannig er ljóst af framburði vitnanna að M hafi ekið nokkuð hratt um götu þar sem hámarkshraði er 50 km/klst, en verður þó að líta til aðstæðna þar sem nokkur umferð er um Bríetartún og fjölda bifreiða lagt í götunni. Vitni bera einnig um nokkuð harðan árekstur, sem fær einnig stoð í myndum

af bifreiðum á vettvangi, þar sem sjáanlegt tjón er nokkuð á þeirri bifreið sem M ók. Í skýrslu M sjálfrar kemur einnig fram að hún hafi ekki verið að horfa á veginn þegar hún missti stjórn á bifreiðinni.

Í blóði M greindist tetrahydrókannbinól, 1,0 ng/ml, og jákvæð svörun var í þvagsýni við bæði kókaíni og öðrum lyfjatengdum efnum. M ber við neyslu slíkra efna um tveimur sólarhringum áður en óhappið varð. Samkvæmt 45. gr.a umferðarlaga nr. 50/1987 má enginn stjórna vélknúnu ökutæki ef hann er undir áhrifum ávana- og fíkniefna sem bönnuð eru á íslensku yfirráðasvæði samkvæmt lögum um ávana- og fíkniefni og reglugerðum settum samkvæmt þeim. Einnig kemur fram að ef slík efni mælast í blóði eða þvagi ökumanns teljist hann vera undir áhrifum ávana- og fíkniefna og óhæfur til að stjórna ökutæki örugglega. Þó ákvæði umferðarlaga séu ekki sjálfkrafa mælikvarði á háttsemi váttryggðra skv. 1. mgr. 90. gr. laga um váttryggingarsamninga verður ekki hjá því litið að neysla þeirra efna sem M kveðst hafa neytt geta haft áhrif á aksturshæfni ökumanna. Aðstæður við umrætt óhapp M renna stoðum undir það að aksturshæfni M hafi verið nokkuð skert í ljósi þess að hún missir stjórn á bifreiðinni um leið og hún lítur af veginum.

Þegar þessi atriði eru virt í heild sinni telst M hafa sýnt stórkostlegt gáleysi við akstur um Bríetartún í greint sinn, en það að M hafi verið svipt ökuréttindum á slysdegi hefur ekki áhrif á mat þetta. Slys hennar verður að öllu leyti rakið til þessarar saknæmu háttsemi við aksturinn. Þegar atvik máls eru virt í heild og horft til þess hversu alvarleg sök M var verður að telja að takmarka beri ábyrgð V á líkamstjóni M og að ábyrgðin takmarkist við helming bóta.

Niðurstaða.

Líkamstjón M bætist að helmingi úr slysatryggingu ökumanns og eiganda hjá V.

Reykjavík, 29. nóvember 2016.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.